

13 Şubat 2025

Tam Mükellef Gerçek Kişilerin Eurobond Kazançlarının Vergilendirilmesi

Yurtdışında ihraç edilen döviz cinsinden borçlanma aracı olan eurobondlar üzerinden dönemsel faiz getirisi ve alış-satış kazancı elde edilebilmektedir.

Dönemsel kupon faizi olarak ödenen tutarlar menkul sermaye iradidir. Alış satış gelirlerinden elde edilenler ise değer artış kazancı olarak vergilendirilmektedir. Tam mükellef gerçek kişiler açısından eurobond faiz gelirleri ve alış satış kazancının vergilendirilmesine ilişkin hususlar aşağıda özetlenmiştir.

1. Eurobond Kupon Faiz Gelirleri

Eurobond faiz gelirleri Gelir Vergisi Kanununun (GVK) 75/5'inci maddesine göre menkul sermaye iradı olarak gelir vergisine tabidir. Eurobondlar ihraç tarihinde satın alınabildiği gibi ihracından sonra primli veya primsiz olarak da satın alınabilmektedir. Bu durumda faiz gelirin hesabı değişkenlik gösterecektir.

Eurobondların kupon faizi ödemelerinde **kur farkları kazanca dahil edilmektedir**. Yani kur artışı sebebiyle ilave bir gelir elde edilmesi durumunda bu gelirler vergilendirilir. Ancak itfa sırasında oluşan kur farkları vergilendirilmez (GVK 75/5).

Eurobondun alış sırasında önceden işlemiş faiz kısmı hesaplanıp kupon alış maliyetine dahil edilir. Kalan bedel eurobondun temiz alış fiyatıdır. **Temiz Fiyat=Alış Fiyatı-İşlemiş Faiz** olarak hesaplanır (257 Seri No.lu GVK Tebliği).

Bu fiyat nominal bedelin üzerinde ise fazla ödenen kısım **prim** olarak kabul edilir ve prim tutarı kalan kupon ödemelerine eşit olarak dağıtılır. Kupon dönemlerindeki kazancın tespitinde dağıtılan pirim tutarları da dikkate alınarak maliyet addolunur.

GVK'nın 94'üncü maddesine göre,

a. Devlet tahvili ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi, Kamu Ortaklığı İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlere sağlanan gelirlerden % 0

b. Diğerlerinden;

ba. Tam mükellef kurumlar tarafından yurt dışında ihraç edilen tahvillerin;

i. Vadesi 1 yıla kadar olanlardan elde edilen faizlerinden % 10,

ii. Vadesi 1 yıl ile 3 yıl arası olanlardan elde edilen faizlerinden % 7,

iii. Vadesi 3 yıl ile 5 yıl arası olanlardan elde edilen faizlerinden % 3,

iv. Vadesi 5 yıl ve daha uzun olanlardan elde edilen faizlerinden %0

oranlarında tevkifat yapılır.

Bilgener Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.

Buyaka İş Merkezi
Kule: 2 No: 22
34771 Ümraniye/ İstanbul

+90 216 651 4 651
info@bilgener.com
bilgener.com

Bilgener; vergi, denetim ve danışmanlık alanlarına odaklanan uzman firmalardan oluşan profesyonel hizmetler sağlayıcı grubudur. 1995 yılından bu yana deneyim ve uzmanlığı birleştiren benzersiz yaklaşımıyla hem yerel hem de küresel girişimcilere rehberlik etmektedir.

Türkiye'de faaliyet gösteren girişimcilerin operasyonel ihtiyaçlarına yönelik kapsamlı ve yüksek kaliteli hizmetler sunan **Bilgener**, yönetim süreçlerini hızlandırarak doğru kararlar almayı kolaylaştırır. Müşterilerimize tek bir noktadan sağladığımız çözüm odaklı hizmetlerle, sürdürülebilir büyümeyi destekliyoruz.

Müşterilerinin sınır ötesi muhasebe, denetim, vergi ve danışmanlık ihtiyaçlarını karşılamak üzere profesyonel hizmet firmaları tarafından kurulan Londra merkezli **Morison Global**'in 2002 yılından beri Türkiye bağımsız üyesiyiz. **Morison Global**, International Accounting Bulletin tarafından yayımlanan 2024 World Survey'e göre dünyanın en büyük 9'uncu uluslararası birliğidir.

Yazar:
Ömer BİNİCİ
Yeminli Mali Müşavir

Diğer taraftan, eurobond kazançları mezkur Kanunun geçici 67'nci maddesi kapsamında değildir.

94'üncü madde yer alan tevkifata tabi eurobond faiz gelirlerinin 2025 yılı için (birden fazla işverenden elde edilen ücretler, menkul sermaye iratları ve gayrimenkul sermaye iratları ile birlikte) 330.000,00-TL'ye kadar olması durumunda beyanname verilmeyecektir. Bahse konu gelir unsurlarının toplamının bu tutarı aşması halinde beyanname verilmesi gerekir (GVK 86/1-c).

Örnek: 500.000,00 dolar nominal bedelli yıllık %10 faizli, yıl sonu kupon faizi ödemeli ve 4 yıllık eurobond, 01.01.2024 tarihinde ihraç edilmiş ve Bay (M) tarafından 01.07.2024 tarihinde 530.000,00 dolara (kirli fiyat) satın alınmıştır.

Daha sonra 25.09.2025 tarihinde ise 540.000,00 dolara satılmıştır.

İhraç Tarihi	01.01.2024
Alış tarihi	01.07.2024
Ödenecek ilk kupon tarihi	01.01.2025
Kupon dönemi gün sayısı	360
Alışa kadar geçen gün sayısı	(01.01.2024-01.07.2024)=180
Kupon Faizi	(500.000*10%)=50.000
Alış Tarihine Kadar İşlemiş Faiz*	50.000*(180/360)=25.000
Kirli Fiyat	530.000
Temiz Fiyat	(530.000-25.000)=505.000
Prim Tutarı (fazla ödeme)	5.000
Kupon Başına Prim Tutarı	5000/4=1250

*Hesaplama kolaylığı bakımından süreler küsuratsız olarak dikkate alınmıştır.

Yukarıdaki tabloya göre Bay (M) 31.12.2024 tarihinde ilk kupon ödemesini alacaktır. 50.000,00 dolarlık kupon ödemesinin 25.000,00 dolarlık kısmı işlemiş faiz tutarı olduğundan maliyet addedilecektir. Ayrıca temiz fiyatın ihraç fiyatının üzerindeki kısmı fazla ödeme (prim) olarak kupon ödemelerine dağıtıldığında elde edilen kupon faizi tespit edilmiş olunacaktır: (50.000-25.000-1.250)=**23.750,00 dolar**.

Söz konusu kazanç ilgili tarihte elde edilmiş sayılacağından TCMB döviz alış kuruna (35,2803) göre hesaplanan tutar beyana konu edilecektir. Buna göre elde edilen kazanç (23.750*35,2803)=**837.907.12-TL**'dir. Söz konusu tutar Gelir Vergisi Kanununun 86/1-c maddesi gereği 2025/Mart döneminde beyan edilecektir.

2. Eurobond Satış Kazancı

Söz konusu eurobondun izleyen dönemlerde satılması halinde satış kazancı değer artış kazancı olarak vergiye tabi olacaktır. 01.01.2006 sonrasında ihraç edilen eurobondlar için herhangi bir istisna uygulanmayacaktır.

Yine kur artışından kaynaklanan gelirler vergiye tabi olacaktır. Ancak değer artış kazancı GVK'nın mükerrer 81'inci maddesi gereğince iktisap bedelinin endekslenmesi suretiyle tespit edilecektir. Endekslemenin yapılabilmesi için Yİ-ÜFE artış oranının %10'un üzerinde olması gerekir.

257 Seri Numaralı Tebliğ'de vergi matrahı ((Satış Fiyatı-(Alış Temiz Fiyatı- Önceki kupon ödemelerinde dikkate alınan kupon başına fazla ödeme tutarı)) şeklinde ifade edilmiştir.

Buna göre, temiz alış fiyatından önceki dönemlere ilişkin kupon prim ödemelerinin düşülmesi ile bulunan tutar, alıştan önceki ayın Yİ-ÜFE endeksi ile satıştan önceki ayın Yİ-ÜFE endeksine göre endeksleneyecektir.

Örneğimize göre temiz alış fiyatından önceki dönem kupon başına prim ödemesinin düşülmesi sonucunda endeksleneyecek tutar $(505.000-1.250)=503.750$ dolar olarak hesaplanmaktadır. Bu tutar ile alış tarihindeki döviz kuru çarpıldığında $(503.750*32.8262)=16.536.198,25$ -TL'ye ulaşılır.

Söz konusu eurobondun **2025/Eylül** ayında satıldığına göre hesaplanan tutarın 2025/Ağustos ile 2024/Haziran dönemlerindeki Yİ-ÜFE (3483,25) değerlerine göre endekslenmesi gerekecektir.

2025/AğustosYİ-ÜFE'nin 3850,50 olarak gerçekleştiği varsayılırsa endekslenmiş iktisap bedeli $3850,50/3483,25*16.536.198,25= 18.279.661,63$ -TL olarak bulunacaktır.

Söz konusu eurobondun 540.000 dolara satılması durumunda bu tutarın satış tarihinde geçerli olan kura göre hesaplanan TL karşılığında endekslenmiş iktisap bedelinin düşülmesi gerekecektir. Satış tarihinde geçerli olan dolar alış kurunun **37,5553** olduğu varsayıldığında satış bedeli $(540.000*37,5553)=20.279.862,00$ -TL olarak hesaplanacaktır.

Buna göre değer artış kazancı, $(20.279.862,00-18.279.661,63)=2.000.200,37$ -TL olarak tespit edilecektir. Bu tutar istisnaya tabi olmayacak ve 2026/Mart ayında beyan edilecektir.

Saygılarımızla,

BİLGENER